

Naši mornarji v Rangoonu

Sveta krava se dostojanstveno spreha po indijskih ulicah

Prestolnica pokrajine Burme, ki je štirikrat večja od Jugoslavije, ima 15 milijonov prebivalcev in tvori vzhodni del Indijskega cesarstva. Je mesto Rangoon s 400.000 prebivalci in sedež guvernerja. Leži na rokavu Hlaing, ki skupaj s Čana Bakirjem, Piaponom, Bogalom, Pianalom, Plamalavom in Basinom tvori široko delto Irrawaddy, ki se leno in počasi, pod vplivom plime in oseke, izliva v rumeni Martabanski zaliv.

Silvestrovo... Lani v Celju, letos na Irrawaddy. — Popoldne spustimo mačka na ustu Hlaing, nedaleč od lične bele ladje s piloti, ki vodijo parnike po plitvi reki navoro. Približa se motorni čoln s petimi uniformiranimi Indijci. Njihov vodja v belem turbanu nam prinese pismo, v katerem piloti sporočajo, da bomo lahko takoj nadaljevali vožnjo in obenem prošjo, da sprejmemo na krov — extraordinarno — še štiri njihove tovaršice, ki želijo silvestrovati v Rangoonu. Seveda, radi... Reka se čedalje bolj zožuje. Na obeh bregovih bujna tropijska vegetacija: mangojeve, kokosove, danijeve, bambusove palme, ebanova in tikova drevesa, specialni indijski kaobang, pingado, pjumna, zimbun, misukau, dipterokarpus — gošta džungla, v kateri živijo bizoni, sloni, tigri, leopardi, šakali indijski jeleni, divje mačke, monji, želve. A tkoj po 6. uri se po zelo kratkem mraku spremeni dan v noč.

Čas teče. Piloti pripovedujejo o nemirih, ki vladajo zadnje dni v Rangoonu, o študentovskem štrajku, prekomerni življenju Indijcev in Burmanov... seveda tudi o svojem golf-klubu, whistu in takem. Vsi so dobre volje. Silvestrovo je! Ste že kdaj videli Angleža, ki bi se bral dobroga whiskeyja? »Good luck, good luck!« nazdravlja mlad Angloindijec. Od 30 angleških pilotov, kapitanov dolge plovice, ki služujejo na Irrawaddy, je edino eden Angloindijec. Ti sladkovodni pomorščaki, ali žabarji, kakor bi jih imenovali kakšen stari mornarji iz minule patrijarhalne dobe jadrne, so dobro situirani. Naj imajo 1000 rupij (18.600 dinarjev) mesečne plače, a po 25 letih službovanja dobijo 100.000 rupij (blizu dva milijona dinarjev) odpravnine. So skoraj v istem položaju kakor oni v Sueškem prekopu.

Ko se po večerji Angloindijci pošali, čes, da so Angležji, kar se tiče hrane, da

leč za Jugoslovani, smo že — »Rrrrr...«, sidro pade na dno — v Rangoonu. Naši novi prijatelji nas povabijo na silvestrovanje v Mayo Marine Club.

Na obali nas obkoli cela jata indijskih kulijev, ki se, kakor lačni psi za kost, privlačijo in tepejo za borni zaslužek. Za pili dve anni te peljejo z svojo rikso daleč po mestu okrog. Doma so iz okolice Kalkute, Madrasa in Koromandelije. Za zaslužkom prihajajo v Burmo, kjer se zaposlujejo kot rikšaboji, čolnarji in vsakovrstni delavci. Ta brezpravna raja stani je pod milim nebom, je dvakrat na dan riž, sadno omako in včasih tudi komadič ribe. Pri jedi rabijo palmin list za krožnik, palec za nož, a za žlico in vilice — ostale štiri prste. Po dveh, treh, ali več letih, ko prihranijo nekaj rupij, se vračajo v Indijo.

»Baja daina, sids« (levo, desno, naprej) zapovedujejo naši tovaršice. »Botača sab« (razumem, gospod), »botača, sab...« odgovarjajo suženjsko vdano rikšaboji.

Ulica, ki je vse prej kakor snazna a je precej tiha, — ljune vpijejo avtomobili imajo blagodne če hupe, tramvaj zamolke signale, — predstavlja konglomerat človeške mešanice. Tu vidiš Burmane, Arakance, Talainge, Tavojce, Sandovejce, Indijce, Bengalce, Gundžarake, Sikse, Kitajce, Evropece, Japonce... Nekateri sedijo na pločniku, se pomenjujejo, trgujejo, večerjajo, predejo niti iz bombaža, izrezujejo okraske, škatle in kipe iz tikovine ebenovine in slonove kosti, drugi se sprehajajo, se vozijo z rikšami, vozovi, avtomobili in tramvaji, tretji plešejo narodne plesne in pri tem tiho pojejo kajake pesmi v molu, četrti spijo po pragovih, hišnih vogalih in fasadah, kakor golobje v Venezueli... Med pisano množico se mešajo okulist, fakirji, trebušnjači in domači čarovniki, kateri razen svoje umetnosti kažejo tudi triprase in kobre, ki plešejo po taktu gonga na kamnitih tleh. Domači policaji v rdečih fesih, rjavih srajcah, zelenkastih kratkih hlačah, rdečih nogavicah in opankah delajo z dolgimi bambusovimi palicami red med bosonogim ljudstvom. — Originalna Bat'eva ideja, da bi s ceno obutvijo obul 300.000 bosih Indijcev, se menda v Burmi ni preveč obnesla.

Indijca spoznaš na prvi pogled od Burmana. Obraz prvega je pravilnejši, barva

kože temnejša, pri drugem je polt svetlejša, a lične črte so bolj kitajske.

Na nekem vogalu so nas po silni ustavi matakari, ki so pritekli iz bližnje kitajske restavracije. Bilo jih je kar šest, ki so na vso moč vpili: »Čapsul, čapsul... fried chicken...«. Ko so policaji videli, da nas nič ne veseli takšno motenje, so vsiljive natakarije kaj hitro razgnali.

Mayo Marine Club je trinadstropna palača z zasebnim vrtom, igrališčem za tenis in kopališčem. V tem velikem klubu, v katerega imajo dostop edino Evropei in od njih priporočeni Angloindijci, je hotel, restavracija, bar, knjižnica, čitalnica, soba za biljard, whist, (namizni tenis), velika dvorana za prireditve in podobno.

Pozni smo že! Na odru ravnokar predvaja iztočne ritmične plesne neke Miss Cinačari, ki je, trdi klubski tajnik, ena najboljših burmanskih plesalk. Dobro zračna in iztočno okrašena dvorana je precej obiskana. Za dame ni klubski statut tako strog kakor za gospode: dostop ima vsaka, ki je lepa, pa naj bo Burmanka, Indijka ali Kitajka. Osebe, ki je okusno uniformirano, a boso, kar je tukaj navada, je sestavljeno od Indijcev.

Angloindijci so lepi, postavni ljudje. Koža rjava, nič temnejša od naših jadranskih kopalcev, fizionomija pravilna. V govoru so nekoliko nervozni, blebetavi in nesigurni v kretnjah. Pravi Indijci so bolj močnejši. Angloindijke so krasotice. Od daleč so videti temne — a la Josephine — ko se približujejo, se jim polt kameleon-sko spreminja, a od blizu so fenomenalno bele, skoraj kakor prave Evropeke.

Do polnoči je bilo, kakor lani v Celju, še nekaj zabavnih točk, potem tema, malo cmokanja, »happy new year!«, a nato jazz, ki je bil doblj milejši od onega — kolearskega megafona v mali dvorani celjskega Narodnega doma. Razen vsega onega, kar se je lani plesalo pri nas, se je tukaj plesal še »palais d'ance« in »lam-bert walk«, ki ga pa, dasiravno so Indijci odlične plesalke, nikakor ne plešejo z onim elanom, kakor v Angliji. Pri sosedini miži je sedel bogat trgovec Angloindijec Mr. Bowlerow, ki nam je pripovedoval, da namerava prihodnje poletje potovati v Evropo in pri tem obiskati Jugoslavijo, o kateri je že marsikaj lepega čul in čital ter videl v angleških revijah mnogo prekrasnih posnetkov iz naše domovine, odkar je po njej potoval bivši angleški kralj Edward VIII in Duke of Kent. Njegov sin Majnes, prikupen 12-letni deček resnega obnašanja, se mi je ponudil za vodnika po Rangoonu, a njegova prekrasna 16-letna hči nas je za naslednji dan povabila na čaj. Med plesom mi je diskretno zaupala, da namerava ob primernem času prosti očet, da jo vzame s seboj v Evropo, ker bi rada videla Jugoslavijo, ki mora biti — »very beautiful and interesting land«.

V Burmi je ura za 6.30 pred našo. Tukaj se je silvestrovanje že nehalo, ko se je pri nas komaj začelo. Na slovesu so bili gostje, ki so še ostali, že dobro iluminirani: »I prefer John's whiskey«, — »I like more Scotch's...« ugovarja drugi, tu se pripravijo o White Horse, tam o Black Cat i Walcker whiskeyu, a neki osami veseljak pri vratih je vpil, da mu je najljubši džm... Zmaj nas zajame osvežujoči juturni zrak, ko stopamo v novo leto 1939.

Rangoon sta osnovala brata Tapusa in Palikha I. 585. pr. Kr. Imenovala sta ga Dagon. Istodobno sta zgradila tudi Shwe Dagon pagodo (zlati dagonski tempelj), ki še danes kraljuje na majhnem griču, na katerem, kakor pravi legenda, — jima je sam Buddha izročil svojo glavo, da sta jo tamkaj sežgala. Zgodovina molči o Dagonu nad 1300 let. Leta 744. po Kristu ga je ponovno zgradil pegijski kralj Purnerik, ki ga je kralil Aramana. Pozneje so se več stoletij borili za njega Talaingi in Burmazi, ki so ga končno zavojevali in mu dali ime Yan-Koon (konec vojne) in to ime so Angležji po svoji stari navadi izkrivili v Rangoon.

Mesto leži na levem bregu reke. Središče je tik ob obali, a predmestja so vzdigujejo proti vzhodu in severu, tja do Shwe Dagon pagode. Katoliška katedrala, nekaj trgovskih palač in hotelov, bolnice, največja vzhodno od Sueza, predstavlja moderno arhitekturo. V luči je velik promet. Odkar je pal Kanton, se pospešeno izkrcava vojni material za Kitajsko. Študenti strajkajo. V znak protesta, ker je vlada dala aretirati dva njihova revolucionarna tovariša, so pred kratkim obkolili vladno palačo in jo izolirali s svojimi teles. Sedanjí nemiri so nadaljevanje lanskih verskih v avgustu, ko so se spopadli mohamedanci z budisti, in političnih v oktobru, ko so se budisti vpili proti vladi. Sinoci so bile po vsem mestu velike demonstracije, pri katerih so najbolj tr-

pele ulične žarnice. Začgali so tudi nekaj poslopj. Studentom so se pridružili budistični duhovniki, ki so največji sovražniki Angležev. Gorje mu, če katerega začijo na samem. Nedavno so v Shwe Dagon pagodi ubili nekega Italijana, ker so mislili, da je bil Anglež.

Nekega popoldneva sva se z Majnesom peljala v avtobusu, v katerem je bilo do 50 budističnih Juhovnikov. Običeni so bili v rumene halje, brez pokrivala in bosonogi. Sovražno so me gledali. Ko so zvedeli, da nisem Anglež, se je njihovo držanje na mah spremenilo. Bili so celo prijazni! Majnes jih je imenoval »celo mene (sveti ljudje). Pozneje je trdil, da so navadni potepuhi in pretepači. V njihov red ni težko priti. Sprejmemo vsakega, ki ima močne mišice in hrabro srce. Za duševne sposobnosti ne vprašajo.

V Rangoonu je od vsega najzanimivejša impozantna Shwe Dagon pagoda, ki že nad 2500 let gospoduje nad vso okolico. Od časa Tapuse in Palikha je bila večkrat popravljena, razširjena in dograjena. Danes predstavlja neprecenljivo vrednost. Okrogli, 100 m visoki stolp, ki je spodaj širok, a proti vrhu se zožuje v »štit« (zlati dežnik), je ves prekrit z zlatimi ploščami. »Štit« je iz čistega zlata. Mogočni, čudovito privlačni stolp te s svojo magično močjo vleče v hram. Okrog stolpa so umetniško izdelane kapele in oltarji s tajinstvenimi mračnimi koti, hodniki in ve-

likimi kip ležečega, sedečega in stoječega Buddhe iz dragocene slonove kosti okrašeni s dijamanti, safirji, rubini, smaragdji, topazi, emeraldi in opali. Okrog kapele je terasa, na kateri molijo pobožni verniki na nam tuje, vsemogoče načine. Na teraso vodijo od vznožja grča višoke dolge stopnice skozi tunel, v katerem se prodajajo »podpustke«. Pri vzhodu v tunel moraš sezuti čevlje in nogavice, sicer je zelo verjetno, da se nikoli več ne povrneš iz tega ogromnega mističnega budističnega templja. Shwe Dagon pagoda je ena izmed največjih in najbogatejših na svetu. V samem mestu so še Sule, Botatoung, Chakisan, Mogau in Dala pagoda, od katerih je prva najlepša.

Približno v sredini Burme je mesto Pagan, ki ima 5000 prebivalcev in 999 pagod. V eni izmed teh številnih pagod je drugi največji zvon na svetu, ki je le nekoliko lažji od onega v Moskvi. Nedaleč Pagana leži Mandalay, središče burmanske budistične cerkve.

Razen budistične vere je v Burmi še krščanska, mohamedanska in hinduska, ki se deli v tri kaste: brahmansko (visoki duhovni in veliki), hindusko (srednja kasta) in antadžibelsko (manjverni verniki).

Denarna enota je rupija (18.60 čmy). Deli se v 16 ann, 1 anna v 4 paise, 1 pais v 3 ple. V državnih gozdovih vlačijo les dobro dresirani sloni, ki so dokaj razumejši od naših konjev in volov. So dobri delavci. Zdi se, kakor da bi bili organizirani v svoje delavske sindikate. Ko vdarigong — stop! S svojimi velikimi ušesi ti prijazno mahljajo v pozdrav.

V Burmi govorita dve tretjini prebivalcev burmanski jezik, ki ima več narečij: arakansko, talainsko, sansko, kurinsko, kučinsko in čirsko. Razen angleščine se rabijo tudi indijski jeziki: sinhaleški (Ceylon), tamilski (Koromandelija), hindustanski in bengalski, ki niso prav nič podobni burmanskim. Burmanski: »Čano mengo čiti« (besede prijateljstva...) bi se po indijsko reklo: »An piar haje«. Sazan znači gostilno, saj trgovino, lan ulico, tipa drevo, lu človeka, mea ženo, lin sopoga...

Bračna najdeš povsod. Pred 60 leti se je v Rangoonu naselil g. Vrsalović — prava bračka korenina. Bil je trikrat oženjen. Ima pet otrok — Jugoslovindijcev. Star je 79 let. Svoje bračskega govora nikakor ni pozabil.

Franjo Turnšek
kapetan dolge plovice

Topolšica — najboljši zavod za jetične

Za tragično preminulim dr. Vaso Savlčeni, ki mu gre zasloga, da se je zdravilišče za tuberkulozne v Topolšici razvilo do dosežane, spoštovanja vredne višine, je pred nekaj dnevi prevzel vodstvo sanatorija dr. Tomaž Furlan, dosedanjí primarji zdravilišča na Golniku. Novi šef je prišel v Topolšico s načrtom, da dvigne zdravilišče do mesta, ki mu kot edinemu državnemu zavodu te vrste v naši banovini gre. Pretekli teden je Topolšico obiskal tudi šef banovinskega zdravilišča za tuberkulozne dr. Neubauer z Golnika v spremstvu inž. Čulka s tehničnega oddelka banke uprave in drugih strokovnjakov. Dr. Furlan je z zdravilni in upravni predstavniki zavoda razkazovali gostom vse zanimivosti zdravilišča, posebej se medicinsko tehnično ureditev ambulanc in vseh posameznih oddelkov. Hkratu jih je opozoril na prihodno lepoto Topolšice, ki nudi možnost, da se zdravilišče razvije kot prvi zavod te vrste v državi. Na koncu je novi šef Topolšice obrazložil še glavne smernice, kar se tiče gradbenega programa za najbližjo bodočnost.

Velik poštni promet v Murski Soboti

Napredek Murske Soboti je razviden tudi iz velikega razmaha poštnega prometa. Poštno poslopje je že mnogo premajhno in sedanji prostori nikakor ne odgovarjajo naraščajočemu prometu. Število telefonskih naročnikov se je v preteklem letu povečalo za 23, da jih je zdaj 75. Telefonska centrala pa je stisnjena v majhen prostor, v katerem se komaj giblje službujoči uradnik. Tudi prostor za pakete je premajhen. Svoj čas je občina pokrenila akcijo za gradnjo poštnega poslopja, za katero bi občina brezplačno odstopila stavbno parcelo. Morda bi pa tudi dosedanjí lastnik lahko dvignil poslopje za eno nadstropje, v katerem bi bil brzojav in telefon.

V preteklem letu je pošta odpravila 304.342 enot, torej za 22.000 enot več kakor v letu 1937. Tudi denarni promet je zelo narasel. Skozi pošto je bilo v vsem letu poslanih 159 milijonov dinarjev. Od tega se je poslalo samo poštam v podeželje, predvsem v Rogaševce in Gornjo

Lendavo 24 1/2 milijona za izplačilo nakaznic, ki so jih poslali sezonski delavci iz Francije in Nemčije. Če je poštni promet barometer za gospodarski napredek kakega kraja kot vez med trgovskim svetom, prebivalstvom in državno upravo, potem ta barometer kaže za Mursko Sobotu stalen porast.

Ivan Zagradnik se je poslovil od tobačne tovarne

Po polnih 25 letih službe je zapustil ljubljansko tobačno tovarno njen glavni arhivar g. Ivan Zagradnik. Koliko dogodkov se je zvrstilo v njegovem življenju, odkar je l. 1903 nastopil službo in v njej ostal vse do svoje upokojitve! Kot šef tehničnega oddelka je nadzoroval vse stroje in električne naprave. Stalno je bil v stikih s predstojniki, z uradnim svetom in delavstvom in vsi so ga imeli radi.

Ivan Zagradnik je ljubljanska srajca, rodil se je 1881, v rodni Ljubljani je tudi obiskoval šole, mnogo pa se je še sam izobraževal. Zaradi lepega značaja kakor tudi zaradi narodne zavednosti in človekoljubnosti si je pridobil splošne simpatije. »Jutro« ga šteje med svoje najvestejše naročnike od pričetka napredni tabor pa ga ceni kot enega svojih najvestejših pripadnikov. Ob slovesu iz tobačne tovarne se pridružujemo željam vseh številnih njegovih znancev in prijateljev: naj bi mu bilo do skrajnih mej življenja usojeno še mnogo sreče in zdravja!

Ignac Koprivec:

V Hvaletincih vlečejo korito

Veseli glasovi poskočnih polk se razlegajo po Slovenskih goricah. Skrbli so za nekaj ur pozabljene. Na dolgeve in na bič, ki visi v zraku ter klesti po hrbtu kmeta, ne misli skoraj nihče, zakaj zdaj je čas gostovanj, ko sicer zamiljeni in zaskrbljeni kmetje plešejo bolcarje; ko počasi udarjajo z nogami pri plesanju šotiša ter jim lica rdijo pri ritmični masnjanki, in če se v trenutni treznosti spomni kateri svojega vsakdanjega življenja, seže po krožici, da zamori grenko misel na resničnost.

Vrski svatevečjakov se razlegajo nad dremajočimi hrami, pod katerimi se je jela dramiti s prvimi utripi splošča zemlja. Dolgi svileni trakovi raznih barv na klobokih in rokavih sukenj jim vibrirajo v vetru ter opletajo po sfrkotenih lasih rdečeličnih svatev, ki z ljubko sramežljivostjo skačejo po cesti po taktu godbe.

Kak resen gospodar, ki sedi v cerkvi v prvi klopi in ga med letom ni mogoče spraviti s tira, se našemi Običe si moške cunje, nadene žensko obleko s slamo ter si to slamnato žensčino, ki ji je napravil tudi glavo ter jo pokrli s pečo, pritrđi k sebi tako, da ima noge za njegovim hrbtom, gornji del telesa pa drži on v objemu. Ko se prikaže pred svati, jo položi na tla, kot bi javno grešil Svatje se klestijo po kolnih in kap-

ljejo v sneg. »Jezus, kakšni ste, Tuni! — Ge ste le dobili totega hujdiča?« — sprušuje nekdo, in drugi krikne: »Toto ma poleg svoje babel S Hrvčkega si jo je prigna. — Pje, ti si štrleček! se mu smejejo. — Toni, namazan po obrazu s sajami, skoči pokonci, in ko godba zalga, se zavrti s svojo slamnato ženo, da opleta njene noge krog njega kakor cepje, potem pa zbeži z njo naprej in ponovi prvi prizor.

Psi, ki so pridrveli skupaj iz raznih koč, se zaganjajo za maškaro, ko pa skoči ta za njimi, stisnejo repove med noge in zbežijo, ali vrnejo se po drugi strani in lajajo na našemljenca znova.

Na podstenjah se pojavijo ženske. Radovedno se ozirajo po gostovanjskih, da bi odkrile na njih kaj slabega in bi pozneje lahko govorile o tem. »Dobro den, dober den vam bog daj!« odzdravljajo gostovanjskom in tu pa tam katera vpraša: »Od gē pa te sta tota dva, ki se tak rada mata?«

Kriče se privleče razgibana družba v gorice. Viničar odpre zidnico, prižge hojkovo skalo in posveti svatom v klet, nato pa natoči škač vina, ga postavi sredo kleti, in nekdo krikne: »Bog naj živi našega ženina in nevesto!« — Svatje se zganjejo, robčki zavirajo po mračni kleti in divji glasovi, ki stresajo vlažno zidovje, se gne-

tejo skozi okinjake na prosto: »Bog ju naj živi, živijo!« — In novoporočena zanjmeta s škafo vsak s svojo krožico, izpijeta, se primate za roke ter se smešljaje usedeta na gantarje. On ji položi desnico na ramo, ali nerodno, kakor bi ga bilo nekoliko sram.

Zenske zapoje zdravico: »Tuni, neče piti, no dobre volje biti, piti, piti, piti, no dobre volje biti...« in ko izpije: »Prešmentani pijanec, pa kaj še iz tebe bo, če se poboljšal ti ne boš?« Zopet drugemu zapoje: »Zepek naj pokaže, kak se grlo maže!« in potem: »Tašne si bratce imeti želimo, ki nam radi pijejo vino. Pijmo ga, pijmo ga, saj nam diši!« — Zažarjene gospodinjne se zvijajo v bokih, mahajo z robčki, opletajo okrog sebe z jankami, ko pa pride krožica do njih, si zajamejo vina, izpijejo in pokrhavajo od zadovoljstva.

Godci pritiskajo k vsaki napitnici s svojimi godali: harmonika hrešči, klarinet cvili, trompeta sekundira, bas pa pritisne včas, ampak takrat z vso močjo, da je klet kakor membrana.

Cas mineva; škač za škafo postaja prazen, žeja pa še ni pogašena in zdravice še ni konec. Nekdo kriči na polovnjaku: »Bog naj živi očeta in mater naše neveste, ki sta tako čvrsto žensko gro skopal«! — Vse se dvigne. Celo oni, ki so se že preveč napili, vstajajo, napenjajo oči in kričijo, da bi tako poudarili zaslug nevestinih staršev. Nekoliko pred mrakom pa se vse te zdravice zaključijo, za-

kaj treba je iti domov.

Po večerji, ki traja do desetih, gredo svatje na ples. Pri sosedu je izpraznjena družinska soba, ki je največja, in tja se natrpajo okajeni plesalci. Sipe na oknih brnijo od pretresivega trobljenja godal, polka sika naglo, naglo in janke plesalk plovejo preteče po zraku, bijejo po plesalcih, da včas kak pr omahne in se nasloni ob steno upehan in pritisnjen ob stran. Petrolejka brli na stropu, pot se cedi po hrbtih, otročad se vrti v priketu ali pa gleda izza vrat v zakajeno sobo, kjer kričijo razvneti plesalci: »Se, šel — Stisni, Cigula, sakrament, da ti bo tekle od prstov! Hitreje, da bi vas vrag, mrtvačil! — Samo pobrali bi! — Cepri! zaigrajte! — Pojdi, pojdi Micička, te va malo plesala!«

»Ne hodi mi po nogah!« — Vse prste imam že obtočene od tvojih škornjev,« se pritožuje plesalka, on je pa ne sliši, prime jo krepkeje za podvežjak ter jo zavrti divje, da jo dvigne od tal, zdaj pa zdaj lopne s okovanimi škornji po tleh, zavrisne in ji pravi: »Drži se me, drži, Lizička, da te ne zgubim!«

Tako je zdaj skoraj v vseh vases, le v Hvaletincih je tiho. Nobena vrata niso okrašena, nikjer ne stoji na dvorišču skrancen voz in dekleta se drže nekam temerno, skrivajo se v hrame in nočejo poslušati godbe, ki prihaja od drugod.

Bogve, kako se je letos to zgodilo! Niti ne poroke ni bilo v vsej vasi, dasi je toliko hišnih števil in toliko deklet, zrelih a možitev. Gosp. d. župnik so gledali te-

den za tednom, kdaj pride k zapisovanju kak par iz Hvaletincev, zakaj ljudje so govorili, da bo ta predpust na oklicih najmanj deset parov, ali prihajali so drugi, iz Hvaletincev pa ni bilo nikogar.

Vaščani se zgražajo, obrekujejo dekleta, jim podikajo vse mogoče napake ter jih delajo odgovorne za sramoto, ki je dolotela vasi, in dekletom je hudo. Saj so imela dobre namene. Salčjakova je svojo fanta že skoraj pripravila do možitve, ta dila je, da je z njim košta in bogve kaj še vse, a kljub temu jo je po Svednici pustil. Samprovi Matildi je odšel k vojakom, drugi pa so nenadoma izostali. Pustu se bodo vrnilo, to so vedele in zastran zvestobe niso bale, le zamerile n jim, da so jih dali ljudem v zobe.

Stara Videčka je hodila po vasi in govorila proti vsakomer: »Tako je zdaj! Cokle imajo iz boksa, kratke janke, hlače, žida gor, žida dol, nobi, samo nobi, ženinov pa ni. Nekdaj smo bile drugačne, pa smo se tudi omožile, ko je bilo za to čas.«

Najslabše je pač na pustni dan. Takrat je na račun neomoznih deklet nekaj smeha v vasi, zakaj navada je, da v vasi, kjer se tisto leto ni poročilo nobeno dekle vlečejo na pustni dan štiri belo oblečena dekleta z venci na glavah za pustnimi šemami korito. Jokajo nad grobo svojih teles ter prosijo naj se vendar prihodnje leto kdo usmili vsakih devic. Drugod pa svatje uganjajo svoje norčije, pojo zdravice, plešejo do onemoglosti, in Hvaletinci pa vlačijo korito.